

SPRÁVA

o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie
podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE SOKOĽANY

NÁVRH RIEŠENIA

spracovaný v procese obstarávania Územného plánu obce Sokoľany

November 2019

OBSAH:

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	4
A.I. Základné údaje o obstarávateľovi	4
1.1.1. Označenie	4
1.1.2. Sídlo	4
1.1.3. Oprávnený zástupca obstarávateľa	4
A.II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	4
1.1.4. Názov	4
1.1.5. Územie	4
1.1.6. Dotknuté obce	4
1.1.7. Dotknuté orgány.....	4
1.1.8. Schvaľujúci orgán.....	5
1.1.9. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich št. hranice	5
B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	5
B.I. Údaje o vstupoch	5
1.1.10. Pôda.....	5
1.1.11. Voda.....	6
1.1.12. Suroviny	6
1.1.13. Energetické zdroje	6
1.1.14. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.....	7
B.II. Údaje o výstupoch.....	10
1.1.15.Ovzdušie	10
1.1.16. Voda.....	11
1.1.17. Odpady.....	11
1.1.18. Hluk a vibrácie.....	12
1.1.19. Žiarenie a iné fyzikálne polia.....	12
1.1.20. Doplňujúce údaje	12
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	12
C.I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	12
C.II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia.....	12
1.1.21. Horninové prostredie.....	12
1.1.22. Klimatické pomery.....	13
1.1.23. Ovzdušie	13
1.1.24. Vodné pomery.....	13
1.1.25. Pôdne pomery.....	14
1.1.26. Fauna, flóra	15
1.1.27. Krajina	16
1.1.28. Chránené územia a ochranné pásma podľa osobitných predpisov.....	17
1.1.29. Obyvateľstvo	18
1.1.30. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti	22
1.1.31. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	22
1.1.32. Iné zdroje znečistenia	22
1.1.33. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.....	22
C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	22
1.1.34. Vplyvy na obyvateľstvo	22
1.1.35. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny.. ..	23
1.1.36. Vplyvy na klimatické pomery.....	23
1.1.37. Vplyvy na ovzdušie	23
1.1.38. Vplyvy na vodné pomery.....	23
1.1.39. Vplyvy na pôdu.....	23
1.1.40. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	24
1.1.41. Vplyvy na krajinu	24

1.1.42. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma.....	24
1.1.43. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	24
1.1.44. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	24
1.1.45. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	24
C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	25
1.1.46. Opatrenia na riešenie vplyvov na obyvateľstvo a ovzdušie.....	22
1.1.47. Opatrenia na riešenie vplyvov na vodné pomery a krajinu.....	23
C.V. Porovnanie variantov	27
C.VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	27
C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní Správy o hodnotení.....	28
C.VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie.....	28
C.IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní Správy o hodnotení podieľali	28
C.X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie Správy o hodnotení	28
C.XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov	29

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I. Základné údaje o obstarávateľovi

1.1.1. Označenie

Obec Sokoľany, štatutárny zástupca starosta obce František Beregszászi

1.1.2. Sídlo

Obecný úrad Sokoľany, Sokoľany 193, 044 57 Haniska

1.1.3. Oprávnený zástupca obstarávateľa

(meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie /§ 2a stavebného zákona/, od ktorej možno dostať informácie o územnoplánovacej dokumentácii)

Ing. arch. Jozef Macko, Topoľovka 207, 067 45 Topoľovka, tel.: 0944 341 971, 1007majo@gmail.com

A.II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1.1.4. Názov

Územný plán obce Sokoľany

1.1.5. Územie

Kraj: Košický kraj

Okres: Košice-okolie

Obec: Sokoľany

Katastrálne územie: Sokoľany

1.1.6. Dotknuté obce

1. Obec Seňa, Obecný úrad Seňa 044 58 Seňa
2. Obec Bočiar, Obecný úrad Bočiar, Bočiar 23, 044 57 Haniska
3. Obec Haniska, Obecný úrad Haniska, Haniska 248, 044 57 Haniska
4. Mesto Košice, Oddelenie výstavby, investícií, stavebného úradu a životného prostredia, Referát Útvár hlavného architekta mesta Košice, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice

1.1.7. Dotknuté orgány

Okresný úrad Košice, Komenského 52, 041 26 Košice

- odbor výstavby a bytovej politiky
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,
- odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja
- odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva
- Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, Košice
- Okresný úrad Košice - okolie, Hroncova 13, 041 70 Košice
 - odbor starostlivosti o životné prostredie (OO, OH, ŠVS)
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - odbor krízového riadenia
 - pozemkový a lesný odbor
- Dopravný úrad, divízia civilného letectva, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Ipeľská 1, 040 11 Košice
- Ministerstvo dopravy, výstavby a RR, Sekcia záležitostí EÚ a zahraničných vzťahov, Námestie slobody - 6, 81005 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku, Komenského 39/ A, 040 01 Košice
- Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava

- - sekcia geológie a prírodných zdrojov
 - - sekcia vôd, odbor manažmentu povodí a ochrany pred povodňami
 - - sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny
- Obvodný banský úrad, Timonova 23, 041 57 Košice
- Úrad Košického samosprávneho kraja, Nám. Maratónu mieru 1,042 66 Košice

1.1.8. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo obce Sokoľany

1.1.9. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich

št. hranice

Riešené územie (v rozsahu administratívneho územia obce Sokoľany) sa nenachádza v dotyku so štátnymi hranicami, riešenie územného plánu nemá cezhraničné vplyvy.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

B.I. Údaje o vstupoch

1.1.10. Pôda

(záber pôdy celkom, z toho zastavané územie, z toho dočasný a trvalý záber)

Poľnohospodárska pôda je zaradená do 4. - 8. skupiny BPEJ a je prevažne v užívaní a.s. Podľa RP VÚPOP Banská Bystrica je pôda kontaminovaná a zaradená do kat. A – B, t. j. rizikové pôdy (obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit) - obsah týchto látok je nad hornou hranicou prirodzeného prostredia.

V zmysle § 12 ods. 1 a 2 je potrebné chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu BPEJ uvedenú v prílohe č.2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP v k.ú. obce sa medzi najkvalitnejšie pôdy radia pôdy s kódom BPEJ /skupinou kvality: 4011002/6 a 04050202/5.

Hydromelioračné zariadenia v správe š.p. sa v k. ú. obce nenachádzajú.

NÁVRH

ÚPN-O vychádza z ustanovenia § 12 zákona o Ochrane a využívaní PP a rieši rozvoj obce do roku 2030 prirodzeným sceľovaním zastavaného územia a posúvaním aktivít západným smerom. V 1. etape sa budú využívať rezervy v jeho hraniciach. Zastavané územie bude teda max. využité.

Celkovo je navrhovaných na záber pôdy 22 lokalít v rozsahu 18,2196 ha, z toho poľnohospod. pôdy 13,9044 ha (z toho v zastavanom území 8,1406 ha).

Lok. 4, 4', 8 a 8', 11', 13', 17 a 20'sú čiastočne situované na najkvalitnejšej PP v rozsahu 3,4304 ha.
Zdôvodnenie záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy:

- lokalita č. 4, 4', 8, 8' - plochy pre skompaktovanie bývania - výstavba RD prevažne v zastavanom území, využívajúce prítomnosť ciest a sietí TI,
- lokalita č. 11' - zabezpečuje výstavbu zberného dvora, dopravy (miestna komunikácia) a výsadbu verejne zelene,
- lokalita č. 13' - zabezpečuje oddelenie bývania od ČOV výsadbou izolačnej zelene,
- lokalita č. 17 - vyčleňuje záhrady RD v dotyku s odkaliskom pre nové RD,
- lokalita č. 20' - zabezpečuje výstavbu komunitného centra a verejnej športovej plochy.

1.1.11. Voda

(voda pitná, úžitková, zdroj vody,)

Zásobovanie pitnou vodou

Sokoľany majú vybudovaný obecný vodovod, ktorý je v majetku a v správe obce. Pitnú vodu odoberá obec z vodovodu USSK.

Zdrojom pitnej vody sú studne a úpravňa vody USSK v obci Gyňov pri Hornáde. Voda do obce je dodávaná cez prípojku od tlakového potrubia vedeného do USSK pri severnom okraji obce. Akumuláciu vody pre prípad požiaru v obci zabezpečujú vodojemy vybudované na vodovode.

Spôsob zásobovania obce

Zásobovacie potrubie DN 160 PVC odbočujúce od tlakového potrubia USSK, privádza vodu, v dĺžke 1100 m, do stredu obce pod tlakom. V strede obce sa rozvetvuje do všetkých ulíc. Uličné rozvodné potrubie DN 110 PVC a DN 90 PVC je vedené pozdĺž miestnych komunikácií a tvorí rozvodnú sieť pokrývajúcu celý intravilán. Odberatelia vody sú pripojení priamo na uličné potrubie domovými prípojkami. Odber vody je cez vodomery na každom odbernom mieste.

Rozvodné potrubie je vybavené protipožiarnymi hydrantami. Vodovod bol vybudovaný v rokoch 1990 – 91 a ako 18 ročný je v dobrom prevádzkovom stave.

NÁVRH

Územný plán rieši vývoj počtu obyvateľstva z 1 318 v r. 2015 na 1525 k roku 2030.

Výpočet potreby pitnej vody podľa vyhlášky MŽP č. 684/2006 limituje potrebu pitnej vody pre domácnosti s lokálnou prípravou teplej úžitkovej vody v množstve 135 l/osobu/deň a na občiansku vybavenosť v množstve 15 l/osobu/deň. Spolu 150 l/osobu/deň.

Vyhláška umožňuje znížiť potrebu vody o 25 % ak sú v každom dome osadené vodomery.

Výpočet priemernej dennej potreby $Q_p = 1\,525 \times 150 \times 0,75 = 171\,563 \text{ l/deň} = 1,99 \text{ l/s}$

- denné maximum $Q_m = Q_p \times k_d = 171 \text{ m}^3 \times 2,0 = 342 \text{ m}^3/\text{deň} = 3,96 \text{ l/s}$

- hodinové maximum $Q_h = Q_m \times k_h = 3,96 \times 1,9 = 7,52 \text{ l/s}$.

Uvedený výpočet je dostatočne krytý z vodovodu USSK, s ktorým má obec zmluvu. Systém bude vyhovovať i v oddelených častiach obce.

1.1.12. Suroviny

(druh, spôsob získavania)

Na území obce Sokoľany sa nenachádzajú ložiská výhradných nerastov (dobývacie priestory a CHLÚ).

1.1.13. Energetické zdroje

(druh, spotreba)

Zásobovanie elektrickou energiou

Katastrálnym územím obce Sokoľany a jej okolia prechádzajú nasledovné vysokonapäťové vonkajšie vedenia:

110 kV	vedenie č. 6799.2	Lemešany – USSK,
110 kV	vedenie č. 6874.1	ES Haniska – USSK,
110 kV	vedenie č. 6843	ES Haniska – Kechnec,
22 kV	vedenie č. 523/ 522	ES Haniska – Magnezitka Bočiar,
22 kV	vedenie č. 311	ES Haniska – Magnezitka Bočiar,
22 kV	vedenie č. 283/ 343	ES Haniska – DPMK,
22 kV	skupinová prípojka	Veľká Ida – SPP,
22 kV	skupinová prípojka do obce,	
22 kV	prípojka do ŠM Sokoľany,	
22 kV	prípojka do PD Haniska.	

Obec

Obec je napojená na vonkajšie 22 kV vedenie č. 311, vyvedené zo 110/ 22 kV ES Haniska s možnosťou zásobovania aj z ES Budulov.

Distribúciu elektriny v obci zabezpečujú 3 trafostanice napájané vonkajšími 22 kV prípojkami.

Údaje o trafostaniciach:

označenie	miesto - názov	typ	výkon	zaťaženie
TS1	pri moste	betón C 22 - 2b	160 kVA	86 %
TS2	pri OcÚ	stožiarová	250 kVA	81 %
TS4	Pri ČOV	stožiarová	160 kVA	70 %
Spolu			670 kVA	
TS3	pri HD	mrežová	160 kVA	

NÁVRH

Územný plán rieši rozvoj obce k roku 2030 výstavbou 107 nových rodinných domov.

V súlade so stanoviskom VSD je navrhované zrušiť VN prípojky a TS1 a TS2 a nahradiť ich novými - TS1 a TS2 výkonu 2 x 250 kVA s novými VN prípojkami. Ďalej je navrhované v ťažisku budúceho odberu vybudovať novú TS5 výkonu 160 kVA s kabelovou VN prípojkou.

Zásobovanie plynom a teplom

Katastrálnym územím Sokolian sú vedené nasledovné vysokotlaké a stredotlaké plynovody:

- VTL plynovod 2 x DN 700 PN 4,2 MPa - odbočka MŠP do RS Haniska pri Košiciach,
- VTL plynovod DN 300 PN 4,2 MPa - odbočka MŠP do podniku USSK,
- VTL plynovod NN 100 PN 4,2 MPa - prípojka od DN 300 do HD-PD Haniska,
- STL plynovod DN 200 PN 0,3 MPa - vývod z RS Haniska do podniku USSK,
- STL plynovod DN 100 PN 0,3 MPa - odbočka od DN 200 do Sokolian.

Obec je napojená na STL plynovod DN 200 PN 0,3 MPa stredotlakou prípojkou DN 100 – PN 0,3 MPa dĺžky 550 m cez polia k severnému okraju obce. Začiatok dodávky plynu do obce sa počíta od roku 1985, kedy boli v obci vybudované uličné rozvody plynu a napojení prví odberatelia plynu.

NÁVRH

Zásobovanie obce zabezpečuje regulačná stanica plynu s výkonom 1200 m³/ hod, umiestnená na severnom okraji intravilánu. Stanica redukuje tlakovú hladinu plynu z 0,3 na 0,1 MPa a zabezpečuje prevádzkový tlak na nominálnu úroveň 0,1 MPa. Plyn z regulačnej stanice je vyvedený potrubím DN 150 až do stredu obce s odbočkami do všetkých ulíc. Takto vytvorená rozvodná sieť pokrýva celý intravilán obce a umožňuje napájanie odberateľov domovými prípojkami priamo na uličný plynovod. Odber plynu je cez domový regulátor plynu STL/NTL každého odberateľa.

Územný plán rieši rozvoj obce k roku 2030 výstavbou nových 107 rodinných domov.

Pri riešení zásobovania plynom budúcich nových odberateľov z terajších reálnych ukazovateľov odberov plynu, odrážajúcich konkrétne podmienky v obci, stanovuje sa priemerný ukazovateľ odberu v množstve 2 000 m³/rok pre rodinné domy.

Prírastok potreby plynu: - obyvatelia 107 x 2 000 = 214 000 m³/rok,
- OV = 21 000 m³/rok.

1.1.14. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Cestná doprava

Zastavaným územím obce Sokoľany vedie trasa cesty III/3318, ktorá sa na nadradenú cestnú sieť napája sieťou ciest III. triedy:

- východne sa cestou III/3317 so smerom Ludvíkov Dvor – Haniska napája na rýchlostnú cestu R2, ktorá je radená do siete ciest medzinárodného európskeho významu s označením E50 v trase Bratislava-Košice-Michalovce-štátna hranica SR/UA a je zaradená do siete transeurópskych magistrál „TEM“ úsek TEM 4,
- súbežne s trasou R2 je pripravovaná trasa východného obchvatu mesta Košice v kategórii rýchlostnej cesty R2, R4 v úseku Košice-Šaca – Košické Olšany . Trasa cesty R2-R4 je v Šaci navrhovaná napojiť na I/16, R2 mimoúrovňovou križovatkou, ďalšie mimoúrovňové napojenie R2 je pri USSK na cestu III/3317 a na I/17 južne od MČ Šebastovce. Na východný obchvat mesta Košice R2,R4 je vydané právoplatné územné rozhodnutie. Dostavbou východného obchvatu mesta Košice, ktorý bude tvorená rýchlostnou cestou R2,R4, sieť rýchlostných ciest s napojením na diaľnicu D1 - úseku Budimír – Bidovce je v dobe spracovávanía ÚPN v príprave a čiastočne výstavbe,
- východne sú Sokoľany cez obec Haniska cestou III/3343 nadjazdom ponad rýchlostnú cestu R4 napojené na cestu I/17 Košice-Milhošť-štátna hranica SR/MR. Cesta I/17 je radená do kategórie ciest vedľajšieho európskeho významu s označením E 71.

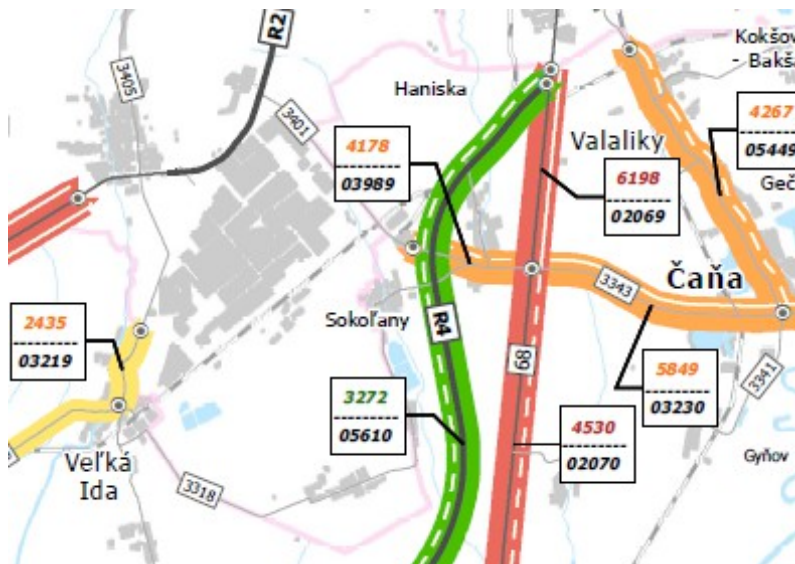
V prípade rozvoja priemyselného územia (Glip) južne od areálu USSK, je predpoklad zmeny intenzity dopravnej situácie na cestách III. triedy. Podmienkou pre rozvoj priemyslu v dotknutom záujmovom území Bočiar, ktorý je v priamom dotyku so zastavaným územím obce Sokoľany je potrebné dopravné napojenie územia ciest III. triedy na nadradenú dopravnú infraštruktúru rýchlostných ciest R4 a R2.

Sieť rýchlostných ciest a ciest III. triedy v dotyku s riešeným územím obce Sokoľany

Na cestách III. tr. riešeného územia nie sú známe údaje z Celoštátneho dopravného sčítania spracovaného v rokoch 2010 a 2015. Pri aktualizovanom sčítaní dopravy v roku 2020 navrhujeme určiť stanovišťa sčítania dopravy aj na ceste III/3318. Rýchlostná cesta R4 je v dotyku so zástavbou obce Sokolany vedená v záreze, čím nedochádza ku ovplyvňovaniu obytného územia obce hlukom od automobilovej dopravy z R4.

Kartogram celoštátneho dopravného sčítania z roku 2015

Železničná doprava

V severnej polohe od obce je terminál kombinovanej dopravy Interport s prihláhlými železničnými traťami:

- železničná širokorozchodná trať štátna hranica s UR – Maťovce – Haniska pri Košiciach je jednokoľajová a elektrifikovaná. Jej výhľadové využitie sa dá predpokladať ako dôsledok rozvoja voľného colného pásma v lokalite Bočiar a Interportu. Na trati je potrebná modernizácia zabezpečovacieho zariadenia,
- železničná trať č.160 štátna hranica s UR – Čierna nad Tisou – Košice – Žilina tvorí západovýchodnú dopravnú os košického kraja s celoštátnym a medzinárodným významom.

V polohe južne od terminálu Interportu je pripravovaný verejný terminál kombinovanej dopravy Železníc SR a projekt medzinárodného logistického centra. Pre potreby logistického centra (Glip) je vymedzená plocha v rozsahu cca 130 ha – západne od obce vo väzba na železničnú trať normálneho a širokého rozchodu.

Tieto pripravované zámery podstatne ovplyvnia dopravnú situáciu na existujúcej sieti ciest III. triedy. Z toho dôvodu podmienkou pre realizáciu zámeru je výstavba dopravného napojenia areálu Glip mimoúrovňovou križovatkou na rýchlostnú cestu R4 a výstavba východného obchvatu mesta Košice R2,R4 s mimoúrovňovými križovatkami pri USSK.

Letecká doprava

Severne od katastrálneho územia obce je medzinárodné letisko Košice, ktorého moderný energetický systém, svetelné zabezpečenie, monitorovacie a navigačné systémy ho zaraďujú do II. kategórie ICAO, ako verejné letisko s medzinárodným významom.

NÁVRH

- cesta III/3318 – vedená centrom zastavaného územia obce Sokoľany bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3, bude kapacitne vyhovovať jej kategória MZ 7,5/50 - šírka vozovky komunikácie 6,5 m s 2 jazdnými pruhmi 3,25 m a obojstranným bezpečnostným pásom oproti pevnej prekážke šírky 0,5 m,
- na všetkých zastávkach PAD na ceste III. triedy je navrhované zrealizovať samostatné zastavovacie pruhy s čakacími a nástupnými priestormi pre cestujúcich,
- návrh ÚPN bude aj v návrhovom období rešpektovať cestné ochranné pásmo v extraviláne pre cestu III. triedy obojstranne 20 m od osi cesty
- návrh prestavať nevyhovujúcu križovátku cesty III. triedy, s malým smerovým oblúkom na ceste III. triedy, pri objekte Slovenskej pošty (6) a objekte MŠ (5) na malú kruhovú križovátku,
- v križovatkách miestnych obslužných komunikácií s cestou III. triedy návrh oplotenia pozemkov rodinných domov navrhovať tak, aby boli zabezpečené dĺžky rozhľadových polí v zmysle STN 73 6110 a 73 6102,
- pozdĺž zbernej komunikácie B3 návrh zrealizovať obojstranne chodník pre peších min. šírky 1,5 m, nakoľko šírka uličného priestoru umožňuje výstavu obojstranného chodníka, pre bezkolízne oddelenie pešej od automobilovej dopravy,
- existujúci jednostranný dláždený chodník zrealizovaný pozdĺž cesty III. triedy nie je stavebne naviazaný na vozovku komunikácie a dochádza k deformáciám chodníka je potrebná rekonštrukcia priestoru medzi chodníkom a vozovkou cesty,
- ostatné miestne komunikácie majú charakter obslužných komunikácií, funkčnej triedy C3, návrh postupne prestavať na kategóriu MO 6,0/40 s min. jednostranným chodníkom šírky min. 1,5 m – šírky uličných priestorov sú vo väčšine šírky cca 10,0m, čo umožňuje navrhovanú prestavbu realizovať,
- v nových lokalitách zástavby rodinných domov budovať pre sprístupnenie riešených území komunikácie radené do funkčnej triedy C3 kategórie MO 6,0/40, so šírkou uličného priestoru min. 10,0 m pre vybudovať min. jednostranných chodníkov šírky min. 2,0 m a jednostranného líniového pásu zelene pre vedenie podzemných inžinierskych sietí a verejného osvetlenia,
- slepo ukončené ulice miestnych komunikácií, ktoré sú dlhšie ako 100 m ukončiť obratiskom.

Pešia a cyklistická doprava

V obci je jednostranne vybudovaný peší chodník pozdĺž zbernej komunikácie. Chodník je čiastočne vybudovaný s asfaltovým povrchom nepostačujúcej šírky cca 1,0 m. V ostatnej časti zástavby v úseku od kostola po koniec obce v smere na Bočiar je dláždený chodník šírky 1,5 m. Od vozovky zbernej komunikácie sú chodníky oddelené líniovým pásom zelene.

V severnej polohe obce pri rómskej osade je zrealizovaný most pre peších vedúci cez vodný tok. Samostatné cyklistické chodníky v obci nie sú vybudované.

NÁVRH

- pozdĺž cesty III/3318 v celom úseku zastavaného územia obce i mimo v smere Haniska dobudovať obojstranne chodníky pre peších, min. šírky 1,5 m, v zmysle STN 73 6110,

- existujúce a navrhované lokality bývania prepojiť systémom peších ťahov bezkolízne s plochami aktivít sústredenej občianskej vybavenosti, plochami športu a oddychu a zastávkami hromadnej dopravy.
- realizovať chodníky pre peších pozdĺž vodného toku Sokoliansky potok z rómskej IBV k zastávkam SAD v obci a k navrhovanej zastávke SAD na ceste III/3401.

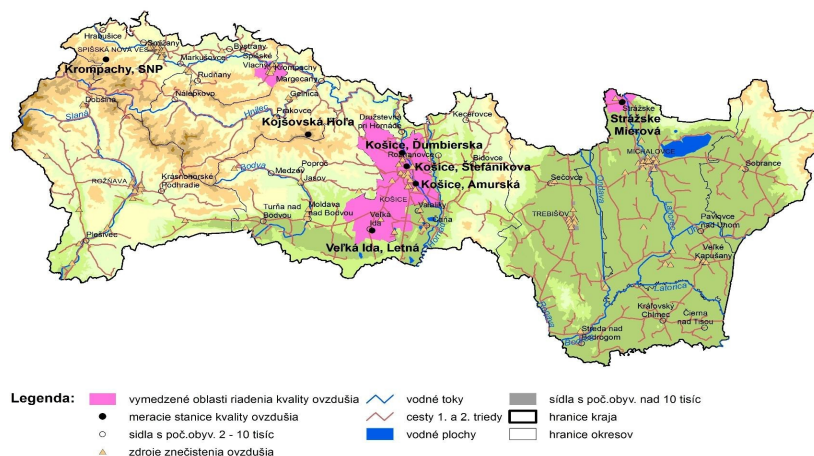
B.II. Údaje o výstupoch

1.1.15. Ovzdušie

(hlavne zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií)

Kvalita ovzdušia je odvíjaná prevažne od interných zdrojov. V zmysle zákona č.137/2010 Z.z. obec leží v oblasti vyžadujúcej osobitnú ochranu ovzdušia. Je to oblasť riadenia kvality. Tradične sa ako významný zdroj znečistenia ovzdušia uvádza USSK. V r. 2005 bola jeho produkcia - 3 965 t TZL, 10 760 t SO₂, 8 848 t NO_x a 92 682 t CO. Celé k.ú. leží v jeho širšom i užšom pásme hygienickej ochrany, ako aj v jeho hranici prашného spádu nad NPK. Zdrojom znehodnotenia ovzdušia je aj ČOV USSK Bočiar, priemyselná zóna Bočiar, rozsiahle skládky strusky pri V. Ide, ako aj rýchlostná cesta R4. Priemerná ročná koncentrácia NO₂ je 20 – 25 µg.m⁻³. Priemerná ročná depozícia N (NO, NO₂) je 800 – 1 000 mg.m⁻². Priemerná ročná koncentrácia SO₂ je 20 – 25 µg.m⁻³. Priemerná ročná depozícia S (SO₂ a sírany) je > 2 500 mg.m⁻². Ide o hodnoty v hornej časti stupnice. So znečistením ovzdušia najviac súvisí poškodenie vegetácie exhalátmi, ktoré je plošného charakteru a prejavuje sa na poškodení lesných porastov. Z hľadiska zdravotného stavu predstavuje časť drevinovej vegetácie a lesných porastov v území veľmi slabo poškodené (defoliácia 11 – 20 %) alebo porasty slabo (21 – 30 %) poškodené, veľká časť porastov je stredne (31 – 40 %) až silno poškodených (> 40 %). Podmienkou rozvoja bývania v obci je revitalizácia jestvujúcej izolačnej zelene a výsadba rozsiahleho pásu izolačnej zelene mimo zastavané územie obce.

Cesty III. tr sú silne zaťažené hlavne nákladnou dopravou a preto zaťaženie exhalátmi z motorových vozidiel je a tu nadlimitné. Znečisťovateľom je aj cesta R4 a pripravovaná R2

NÁVRH

- z hľadiska rozvoja obce a zabezpečenia ochrany ovzdušia je nevyhnutné zo strany súčasných aj navrhovaných prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia požadovať plnenie podmienok zabezpečujúcich ochranu ovzdušia podľa zákona č. 478/2002 Z.z. zo dňa 25. júna 2002, o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší).
- na exaktné hodnotenie úrovne znečistenia ovzdušia je potrebné riešiť monitoring na meranie úrovne znečistenia - na základe výsledkov meraní je možno stanoviť podmienky ochrany ovzdušia a prípadné sprísnenie emisných limitov pre stacionárne zdroje a emisné limity a podmienky ochrany ovzdušia pre mobilné zdroje (automobilová doprava).
- zohľadniť platný „Program zlepšenia kvality v oblasti riadenia kvality ovzdušia – územie mesta Košice a územie obcí Bočiar, Haniska, Sokoľany a Veľká Ida“ vypracovaný Ministerstvom životného prostredia SR, Krajským úradom životného prostredia Košice a Slovenským hydrometeorologickým ústavom.

Konečným cieľom programu zlepšenia kvality ovzdušia je zlepšiť kvalitu ovzdušia tak, aby sa neprekračovala limitná hodnota pre tuhé častice PM10. Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné prijať opatrenia, ktoré by mali prispieť k zníženiu emisií tuhých znečisťujúcich látok. Opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia - lokálne opatrenia na znižovanie emisií PM10 by mali byť orientované hlavne na oblasť dopravy, čistenia komunikácií, na podporu centrálného vykurovania a mali by smerovať aj do regulácie priemyslu.

1.1.16. Voda

(celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania, recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd, zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania)

Odpadové vody z územia obce sú odvádzané a zneškodňované oddelene podľa ich pôvodu. Povrchové vody atmosférického pôvodu zo striech, dvorov, komunikácií a priľahlého terénu odtekajú priekopami vedľa komunikácií do miestneho potoka.

Odpadové vody z domácností, splašky sú akumulované v prídomových žumpách, kde vyhnívajú a po čase sa vyvážajú na ČOV. Obec má čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu a ČOV.

Cez intravilán obce je súbežne s potokom vedená hlavná stoka jednotnej kanalizácie DN 1 600 z areálu USSK vyústená do preloženého koryta potoka pod obcou. Pôvodné koryto a údolie potoka tvoria skládku kalov. Stoka a skládka kalov sú objekty zaťažujúce katastrálne územie obce trvalým bremenom.

NÁVRH

Systém odvedenia a čistenie splaškových vôd odčlenených častí v k.ú. zostáva nezmenený, je navrhované dobudovanie splaškovej kanalizácie v obci.

Nevyhovujúce technické parametre odvodu dažďovej vody a splaškov z USSK je navrhované riešiť zdvojením potrubia a zaústením priamo do sedimentačnej nádrže pod obcou.

1.1.17. Odpady

(celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi)

Produkcia odpadov je evidovaná vo sfére bývania, službách a výroby. 2x mesačne je z obce a odčlenených častí zabezpečený odvoz komunálneho odpadu fy Kosit na riadenú skládku v Kokšov Bakši. Separujú sa plasty, sklo a papier. Nebezpečný odpad odváža fy Kosit. Biologický odpad sa v obci nekompostuje.

Hlavnými pôvodcami odpadu v okolí obce sú priemyselné organizácie, ktoré majú zabezpečený ich odvoz a spracovanie zmluvnými partnermi (USSK, priemyselná zóna ale aj HD). Odpad zo septikov a žump sa vyváža do ČOV.

V k.ú. je evidovaná opustená skládka bez prekrytia (nelegálne skládky) a ďalšie nelegálne skládky domového odpadu a sute, navrhované na likvidáciu

NÁVRH

- zber, odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu a drobných stavebných odpadov riešiť na organizovanú skládku KO cez systém separácie,
- odpady vznikajúce výkonom predmetu podnikania je producent povinný zhodnocovať sám, resp. treťou osobou, alebo odovzdaním osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zák. o odpadoch č. 223/2003Z. z. V týchto prevádzkach využívať technológie šetriace prírodné zdroje, predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu a podľa možnosti zhodnocovať, alebo zneškodňovať odpady aj zo širšieho územia,
- zariadenia pre podnikanie vo vlastných účelových stavbách a priestoroch nesmú negatívne ovplyvňovať susedné stavby a životné prostredie,
- komunálny odpad - nakladanie s komunálnymi odpadmi do ktorých spadajú aj zariadenia občianskeho vybavenia a turizmu sa bude riadiť VZN obce, je potrebné v obci zabezpečiť úplný separovaný zber papiera, plastov, kovov, skla a biologicky rozložiteľný odpad a ich zhodnotenie,
- nebezpečný odpad a ostatné odpady vo výrobe, službách a školstve zbierať špecializovaným spôsobom a odovzdať oprávnenej osobe,
- zber, odvoz a zneškodňovanie všetkých druhov odpadov zabezpečiť zmluvnými partnermi pri zvyšovaní separácie a ich energetického využitia,
- zlikvidovať všetky nelegálne skládky domového odpadu a sute,

1.1.18. Hluk a vibrácie

(zdroje, intenzita)

Zdrojom hluku je letecká, automobilová a železničná doprava.

Bývanie, zdravotnícke a školské zariadenia – ich ochrana je definovaná maximálne prípustnou izofonou ekvivalentnej hladiny hluku – 40-60 dB(A). Ona zabezpečuje akustický komfort podľa Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z..

Hlukom je zaťažená zástavba pozdĺž dopravných trás ale aj mimo nich. Zdrojom je premávka na rýchlostnej ceste R4, predpokladaná na R2 a prevádzka na železnici. Hluk však nie je vyhodnocovaný, nakoľko nebolo uskutočnené sčítanie dopravy na úsekoch ciest v k.ú. Občania sa naň však sťažujú. Navrhujeme dodatočné akustické clony a na pripravovanej R2ale aj R4

V rámci GLIP-u je plánovaný oddelený komunikačný systém od obce a tým vylúčenie nákladnej dopravy a zníženie hluku v jej zastavanom území.

Nadmerným zdrojom hluku je letecká doprava, nakoľko os vzletových a pristávacích priestorov letiska sa pôdorysne dotýka obce.

NÁVRH

Je predpoklad zachovania, resp. čiastočného zvýšenia hladiny hluku pozdĺž cesty III. triedy. Preto sú navrhované opatrenia na elimináciu prekračovania prípustných hlukových hladín – v uličnom priestore sú posilnené úseky protihlukovej bariéry dosadbou účinného pásu zelene.

1.1.19. Žiarenie a iné fyzikálne polia

(tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita)

Na území obce v súčasnosti nie sú identifikované zdroje uvedených žiarení, v návrhu riešenia sa s lokalizáciou takýchto zdrojov neuvažuje.

1.1.20. Doplnujúce údaje

(napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

V týchto súvislostiach sa dá konštatovať, že riešenie územného plánu nenavrhuje aktivity resp. zásahy do zastavaného územia obce ani do voľnej krajiny, ktoré by mali negatívny dopad resp. by vyžadovali potrebu kompenzačných opatrení.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešené územie je vymedzené v rozsahu celého administratívneho územia obce Sokoľany, ktoré je tvorené katastrálnym územím Sokoľany.

C.II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia

1.1.21. Horninové prostredie

(inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, seizmicita,)

Obec Sokoľany leží v údolí Sokolianskeho potoka na jeho oboch brehoch v nadmorskej výške 205 – 213 m. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 201 m v nive Sokolianskeho potoka, najvyšší dosahuje 226 m n. m. na severnom okraji katastra.

Geomorfológia

Z geomorfologického hľadiska predstavuje územie reliéf kotlinových pahorkatín. Z hľadiska morfologicko-morfometrického členenia predstavuje územie horizontálne a vertikálne rozčlenenú rovinu. Územie leží zväčša na riečnych terasách vysokých, do západného okraja zasahujú fosílné agradačné valy. Zo súčasných reliéfotvorných procesov prevládajú fluviálne a stráňové procesy, z ktorých sa v posudzovanom území uplatňuje slabý fluviálny erózný proces s miernym pohybom svahových hmôt v pahorkatinách s dominanciou rozvretých úvalinovitých dolín.

Geológia

Geologický podklad je tvorený horninami neogénu, ktoré v prevažnej časti územia predstavujú sivé vápenité íly, piesky až pieskovce, prachovce, kyslé tufy, bentonit, lokálne sloje lignitu (tokajské a kochanovské súvrstvie)

sarmatu, v západnej časti územia prevažujú sivé a pestré vápnité íly, piesky, štrky až zlepenice, sloje lignitu, sladkovodné vápence, ryolitové a andezitové tuфы (sečovské a martinské súvrstvie, sekulské vrstvy) panónu, okrajovo zasahuje v SV časti aj do územia s výskytom sivých vápenitých ílov až ílovcov, siltovcov, pieskov až pieskovcov, zlepenecov, kyslých tufov, bentonitu, organogénnych vápencov (stretavské, ptrukšianske, vrábeľské a holíčske súvrstvie) sarmatu. Najvrchnejšie kvartérne útvary v prevažnej časti územia predstavujú fluvialne sedimenty, tvorené prevažne pieskmi, piesčitými štrkami až pieskami v terasách s pokryvom spraší, sprašových hĺn alebo svahovín, západnú časť územia pokrývajú prolúviálne sedimenty, tvorené hliníťmi až hlinito-piesčitými štrkami s úlomkami hornín v náplavových kužeľoch bez pokryvu.

Seizmicita

Ide o seizmicky mierne aktívnu oblasť, z hľadiska projektovania bežných typov stavieb tento stupeň nepredstavuje nebezpečenstvo.

Radónové riziko

Radónové riziko na celom území je stredné. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zák.č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

Ložiská nerastných surovín

Na území obce Sokolany sa nenachádzajú ložiská výhradných nerastov (dobývacie priestory a CHLÚ).

1.1.22. Klimatické pomery

(zrážky- napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh, teplota -napr. priemerná ročná a časový priebeh, veternosť -napr. smer a sila prevládajúcich vetrov)

Z **klimatického hľadiska** sa územie katastra nachádza v klimatickej oblasti, ktorej charakteristika je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Oblasť	teplá (T) – priemerne 50 a viac letných dní (LD) za rok (s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$)		
Okrskok	T7	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky
		teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou	január $\leq -3^{\circ}\text{C}$, LD nad 50, Končekov index zavlaženia 0 až -20

1.1.23. Ovzdušie

Kvalita ovzdušia je odvíjaná prevažne od interných zdrojov. V zmysle zákona č.137/2010 Z.z. je obec v oblasti vyžadujúcej osobitnú ochranu ovzdušia. Je to oblasť riadenia kvality. Tradične sa ako významný zdroj znečistenia ovzdušia uvádza USSK. Celé k.ú. leží v jeho širšom pásme hygienickej ochrany, ako aj v jeho hranici prašného spádu nad NPK. Zdrojom znehodnotenia ovzdušia je aj ČOV USSK Bočiar, priemyselná zóna Bočiar, rozsiahle skládky strusky pri V. Ide, ako aj rýchlostná cesta R4. Obec je plynofikovaná.

1.1.24. Vodné pomery

(povrchové vody, podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov, vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd)

Katastrálne územie obce Sokolany leží v základnom povodí potoka Sartoš, ktoré je súčasťou hlavného povodia rieky Hornád.

Riešeným územím preteká vodohospodársky významný tok - Sokoliansky potok, ktorý vzniká v katastri Poľova vo vzdialenosti 4 km na sever od Sokolian. Ústí 10 km od Sokolian do potoka Sartoš, ktorý vteká do Hornádu na území Maďarska.

Potok priteká od Ludvíkovho dvora, cez haniský les, pole, cestu, vedľa plotu železniárí a popod železničné trate k obci. Potok má málo vody, tečie pomaly v prirodzene vymyťom koryte, zarastá vodomilnou vegetáciou. Cez obec preteká v rozmerom koryte, upravenom a spevnenom býv. VSŽ ako odľahčovacie koryto na odvedenie povrchových dažďových vôd z územia závodu. Pod obcou je potok preložený tak, aby obtekal skládku kalov, sedimentačnú nádrž a čističku odpadových vôd (ČOV USSK Bočiar). Pod ČOV sa potok vracia do pôvodného koryta. Ďalej tečie prírodným korytom až po ústie do potoka Sartoš pri št. hranici s Maďarskom.

Nad obcou, pod USSK je vybudovaný odľahčovací objekt dažďovej kanalizácie železniárí zaústený do Sokolianského potoka s rozmerným odľahčovacím korytom, ktorý zaťažuje katastrálne územie obce trvalým bremenom. Koryto je dimenzované na maximálne množstvo dažďových vôd z celého 700 hektárového územia

železniarní. V období bez dažďa je rozmerne koryto prázdne a na dne koryta sa rozlieva len slabý tok Sokolianskeho potoka, pritekajúceho do koryta od Pereša. Na dne koryta sú mláky, ktoré zapáchajú.

Odtokové pomery terénu sú priaznivé na odvedenie povrchových vôd z intravilánu obce do potoka až po dolný okraj obce, tu sú zaústene do preloženého koryta potoka, do ktorého ústi dažďová kanalizácia z areálu železniarní. Preložené koryto od vyústenia kanalizácie má minimálny spád, preto v ňom odpadové vody takmer stoja, zahŕňajú a obťažujú obyvateľov obce zápachom na čo sa obyvatelia už roky bezúspešne sťažujú. Riešenie tohto problému je možné len predĺžením kanalizácie a jej vyústením priamo do sedimentačnej nádrže pred ČOV USSK. Povrchové vody z priemyselnej zóny sú vsakované do pôdy.

Podľa Povodňového plánu obce Sokoľany (prijatý VZN č.1/2017) je časť obce v záplavovom území potoka: obe strany Osady (cca 460 obyv.) a 20 domov nižšie od nej na oboch stranách.

NÁVRH

V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov je potrebné zabezpečiť ich adekvátnu protipovodňovú ochranu.

Ďalej:

- ponechať voľný nezastavaný pás pozdĺž oboch brehov Sokolianskeho potoka 10 m a ostatných vodných tokov 5 m v zmysle § 49 ods.2 zákona NR SR č.364/2004 Z.z.,
- pri úpravách tokov v zastavanom území bude potrebné zosúladiť vodohospodársky účel úpravy (ochrana pred Q_{100} -ročnou vodou) s estetickými a ekologickými požiadavkami;
 - Z hľadiska krajínostvorného treba venovať pozornosť príbrežnej zóne, ktorá spolu s vodným tokom má vytvárať pôsobivú zložku zastavaného územia,
- pri úpravách mimo zastavaného územia treba v maximálnej miere zachovávať existujúcu trasu koryta a stabilnú časť priečného profilu; Trasu toku skracovať len vo výnimočných prípadoch a odstavené meandre nezasypávať a v čo najväčšej miere zachovať pôvodné brehové porasty,
- pre dosiahnutie potrebnej prietokovej kapacity (minimálne na Q_{20} -ročnú vodu) využívať odsunuté hrádze, ktoré nemusia presne kopírovať trasu toku
- plochy RD na oboch brehoch Sokolianskeho potoka v severnej časti - v prípade riešenia stavebných objektov v daných lokalitách je nutné situovať tieto objekty v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami mimo záplavové územie; Uvedený vodný tok nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie návrhového prietoku povodne so strednou pravdepodobnosťou opakovania priemerne raz za 100 rokov (Q_{100}). V prípade realizácie výstavby na uvedených lokalitách zabezpečiť protipovodňovú ochranu stavieb na navrhovaný prietok Q_{100}
- v zastavanom území obce zdvojiť kanalizačné zberače na odvod povrchových vôd z areálu USSK mimo povrchového odtoku v koryte Sokolianskeho potoka.

1.1.25. Pôdne pomery

(kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôdy)

Z **pôd** sa v prevažnej časti katastra vyskytujú černozy hneдозemné a černicové zo spraší a sprašových hĺn, lokálne černozy ťažké a smolnice z neogénnych ílov, lokálne sa na južnom okraji vyskytujú kambizemy pseudoglejové nasýtené a čiernice reliktne a na západnom okraji pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé, zo sprašových hĺn a svahovín. Pôdy sú hlinité, neskeletnaté až slabo kamenité (0 – 20 %). Poľnohospodárska pôda všeobecne je strednej bonity a v kategorizácii produkčnosti dosahuje vyššie hodnoty (2, 3 a 4 v 10-stupňovej stupnici s bodovými hodnotami 90 – 81, 80 – 71 a 70 – 61 v stupnici 100 – 1). Obsah humusu v hĺbke do 25 cm je vysoký (> 2,3 %). Pôdna reakcia je prevažne neutrálna (6,5 – 7,3 pH), v SZ časti extrémne kyslá (< 4,5 pH).

Charakteristiky pôdy z pôdnej sondy zo susedného k. ú. Haniska sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Vlastnosti	Hodnoty
Pôdny typ	čiernica
Pôdny subtyp	typická
Pôdny druh (zrnitosť)	stredne ťažká obsah frakcie piesku (0,05 – 2,00 mm) < 70 % obsah ílu (< 0,002 mm) 15 – 35 % obsah prachu (0,002 – 0,05 mm) > 60 % vyhovujúci parameter: stredne ťažká pôda
Výmenná pôdna reakcia (pH v KCl)	neutrálna (6,6 – 7,2 pH v KCl) vyhovujúci parameter: slabo kyslá až neutrálna (podľa pestovanej plodiny)
Obsah humusu (%)	veľmi silne humózná (> 5) vyhovujúci parameter: stredne humózná (najmä pri orných pôdach)
Obsah fosforu (Egner; mg.kg ⁻¹)	vysoký pre ornú pôdu > 80 pre trvalé trávne porasty > 45 vyhovujúci parameter: dobrý
Obsah draslíka (Schachtschabel; mg.kg ⁻¹)	vysoký pre ornú pôdu stredne ťažká pôda > 140 pre trvalé trávne porasty stredne ťažká pôda > 110 vyhovujúci parameter: dobrý

Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP v k.ú. obce sa medzi najkvalitnejšie pôdy radia pôdy s kódom BPEJ /skupinou kvality: 4011002/6 a 04050202/5.

1.1.26. Fauna, flóra

(kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov)

Lesné pozemky sú v k.ú. zastúpené v malom rozsahu. Obhospodarujú ich Lesy mesta Košice. Predpokladá sa stabilizácia na úseku ťažby a odvozu dreva. Je navrhované zachovať súčasný výmeru lesných pozemkov a hľadať možnosti na jej zvýšenie – vo funkcii izolačnej zelene.

V lokalitách vyčlenených na výstavbu je nutné vyčleniť priestor ochranného pásma lesa 50 m od lesného porastu v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, v ktorom je zakázaná akákoľvek výstavba aj drobných stavieb, na ktoré nie je potrebné rozhodnutie o umiestnení stavieb.

Orná pôda je reprezentovaná rozsiahlymi parcelami ornej pôdy, bez drevinnej sprievodnej zelene. Ostatná sprievodná zeleň pozostáva z bylinnej zložky. Uvedená vegetácia na ornej pôde jednoznačne je zmenená vplyvom intenzívnej poľnohospodárskej veľkovýroby. Jedná sa hlavne o aplikáciu priemyselných hnojív a herbicídov, ktoré podstatne ochudobnili plevelnú vegetáciu, ale aj sprievodnú zeleň najmä v krovitej forme.

Z hľadiska územnej ochrany prírody do k.ú.zasahuje územie európskeho významu Natura 2000 **Chránené vtáčie územie Košická kotlina SKCHVÚ009**, vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 22/2008 Z. z. Chránené vtáčie územie Košická kotlina je vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola rároha, sovy dlhochvostej, ďatľa hnedkavého, bociana bieleho, prepelice poľnej, orla kráľovského a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

V území boli vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky.

1. Haniský les. Výbežok rozsiahlejšieho lesného komplexu. Do značnej miery prirodzené, prevažne dubové lesy sú lokálne znehodnotené výskytom agáta, najmä v okrajových lemových spoločenskách. V podrade sa vyskytujú fragmenty pôvodných spoločenstiev.

2. Konopiská. Pramenná oblasť Sokolianskeho potoka. Zmes výsadiel nepôvodných euroamerických topoľov s prevahou prirodzene sa vyskytujúcich drevín ako vŕba krehká, jelša lepkavá, jaseň štíhly, javor mliečny, brest, a krovín. Na zarastajúcich plochách lúk sa vyskytujú prevažne vysokobylinné spoločenstvá, lokálne aj fragmenty slatinných nízkobylinných spoločenstiev.

3. Senianske. Prevažne zazemnené odkalisko, lokálne s prechodnou vodnou hladinou, na východnom okraji ohraničené upraveným korytom Sokolianskeho potoka. Lokálne, na západnom okraji aj vo väčšom rozsahu s dobre vyvinutými porastmi lokálne charakteru lužného lesa.

4. Prítok Sokolianskeho potoka. Ľavostranný prítok v plytkom údolí so sútokom mimo katastra, s prirodzenými prevažne druhotnými vlhkomilnými spoločenstvami. V hornej časti toku je zachovalá plocha prameniska s prirodzenou vegetáciou.

Podľa Generelu nadregionálneho ÚSES SR nezasahuje do územia katastra žiaden prvok nadregionálneho významu. Podľa Národnej ekologickej siete Slovenska NECONET nezasahuje do územia žiaden prvok. V zmysle regionálneho ÚSES východnou časťou územia prebieha regionálny biokoridor. Na lokálnej úrovni nebol ÚSES projektovaný, avšak na základe predbežného zhodnotenia a dlhodobého poznania územia môžeme v území situovať niektoré jeho prvky. Charakter miestneho biocentra majú plochy lokalít 1. a 2. časť plochy 3. a plocha 4. majú funkciu miestnych biokoridorov, funkciu interakčného prvku má plocha odkaliska v EVS č. 3.

Územie katastra obce Sokoľany môže ostať z hľadiska ekologickej únosnosti využívania územia zväčša bez zmien, nakoľko ide o relatívne malý výsek krajiny v rámci širšieho segmentu mimo katastra a zásahy plánované v ňom prakticky ani nedovoľujú výraznejšie zmeny pre zlepšenie ekologickej stability. Oráčinová časť je nedostatočne rozčlenená jestvujúcimi štruktúrami mimolesnej drevinovej zelene, no vzhľadom k tomu, že celá západná časť oráčin je navrhovaná na vybudovanie priemyselného parku, prekladiska a terminálu kombinovanej prepravy a vo východnej časti je plánovaná výstavba nových komunikácií, sa nenavrhuje jej rozčlenenie. Výsadba drevinových pásov je navrhovaná okolo plánovaných ciest a na obvode plánovaných areálov, aby došlo minimálne k utlmeniu negatívnych vplyvov (hlučnosť, prašnosť, znečistenie ovzdušia) a k izolácii obce od týchto štruktúr. Jestvujúce pasienky sú len minimálneho rozsahu. Sú prevažne druhotné, v nedostatočnej mozaike s prirodzenými spoločenstvami, rovnako nedostatočné je zastúpenie prirodzenej mimolesnej zelene. Ako vyplýva z alternatívneho ekologického výberu, vo veľkej časti katastra nie je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami prostredia.

Pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci treba spracovať samostatný generel. Zeleň v obci je obnovovaná a vytváraná živelné, bez potrebného odborného zázemia. Vzhľadom na bezprostrednú blízkosť hospodárskeho dvora treba hlavnú pozornosť venovať návrhu a realizácii izolačnej zelene okolo a v areáli tohto objektu. Pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných invázných druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine.

1.1.27. Krajina

Obec Sokoľany leží v údolí Sokolianskeho potoka na jeho oboch brehoch v nadmorskej výške 205 – 213 m. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 201 m v nive Sokolianskeho potoka, najvyšší dosahuje 226 m n. m. na severnom okraji katastra.

Geomorfologické členenie k.ú. obce Sokoľany a okolia je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Sústava	Alpsko-himalájska
Podsústava	Karpaty
Provincia	Západné Karpaty
Subprovincia	vonkajšie Západné Karpaty
Oblasť	Lučensko-košická zníženina
Celok	Košická kotlina
Podcelok	Košická rovina

Lesné porasty sa v území nachádzajú severne od obce a na SV okraji katastra. Rozšírenie **nelesnej drevinovej vegetácie** (NDV) je v poľnohospodárskej krajine rozdelené nerovnomerne. Lepšie zastúpenie je v okrajových častiach poľnohospodárskej krajiny najmä okolo neupravených vodných tokov, menej v časti oráčinovej, celkovo možno konštatovať, že poľnohospodárska krajina je z hľadiska rozšírenia NDV v nepriaznivom stave. NDV predstavuje najmä líniovú zeleň okolo úvozov, ciest a potokov. Z hľadiska drevinového zloženia dominujú listnaté dreviny ako breza (*Betula pendula*), topoľ osikový (*Populus tremula*), vrbá rakytová (*Salix caprea*), hrab (*Carpinus betulus*), baza čierna (*Sambucus nigra*), menej čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), dub letný (*Quercus robur*), javor mliečny (*Acer platanooides*), v líniovej NDV sa uplatňuje aj trnka

(*Prunus spinosa*), ruža šípová (*Rosa canina*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*). Brehové porasty sú zväčša tvorené vrbou krehkou (*Salix fragilis*), purpurovou (*Salix purpurea*), jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*) a čremchou (*Padus avium*). Lokálne sa vyskytujú nepôvodné kultivary euroamerických topoľov (*Populus x americana*), častý je výskyt nepôvodného invázneho agáta bieleho (*Robinia pseudoacacia*).

Trvalé trávne porasty sú zastúpené v malej miere, sú prevažne polointenzívne, z malej časti prirodzené, väčšia časť je vplyvom intenzifikačných zásahov pomerne chudobná a monotónna, časť degraduje vplyvom obmedzenia obhospodarovania buď zarastaním krovínami a drevinami alebo rudernými spoločenstvami a spoločenstvami inváznych rastlín. Na plochách strmších strání, úvozov, strží alebo zamokrených plôch v alúviách sú fragmenty hodnotnejšej xerothermnej alebo močiarnnej vegetácie, no aj tá je závislá od spôsobu hospodárenia.

Oráčiny zaberajú podstatnú časť poľnohospodárskej plochy katastra, sú prevažne veľkoblokové. Časť oráčin je osiata trvalými kultúrami, časť okolo obce je využívaná formou záhumienkov jednotlivcami ako malobloková orná pôda.

Typické **mozaikové štruktúry** sa v rámci katastra nevyskytujú.

Vodné toky a plochy. Osou územia je Sokoliansky potok. V južnej časti zasahuje do územia odkalisko, ktorého časť v k. ú. je zazemnená, vysychajúca, z časti porastená vrbami.

Bez vegetácie sú asfaltové, sčasti aj nespevnené poľné komunikácie, spevnené plochy v obci, časti dvorov pri rodinných domoch a pod.

Vegetácia v intraviláne má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách. Drevinová vegetácia v obci má kultúrny charakter, prevládajú v nej úžitkové druhy. Podobný charakter má aj časť vegetácie v areáli železniční, v priemyselno-dopravnom areáli však rastú zväčša náletové dreviny prirodzeného charakteru vo forme solitérov, ale najmä menších či väčších skupín, pásov a faláng.

1.1.28. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov

(napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

Z hľadiska územnej ochrany prírody do k.ú. zasahuje územie európskeho významu Natura 2000 Chránené vtáčie územie Košická kotlina SKCHVÚ009, vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 22/2008 Z. z. Chránené vtáčie územie Košická kotlina sa vyhlasuje na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola rároha, sovy dlhochvostej, ďatľa hnedkavého, bociana bieleho, prepelice poľnej, orla kráľovského a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

V území boli vyčlenené niektoré **genofondové lokality** flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky:

1. **Haniský les.** Výbežok rozsiahlejšieho lesného komplexu. Do značnej miery prirodzené, prevažne dubové lesy sú lokálne znehodnotené výskytom agáta, najmä v okrajových lemových spoločenstvách. V podrade sa vyskytujú fragmenty pôvodných spoločenstiev.
2. **Konopiská.** Pramenná oblasť Sokolianskeho potoka. Zmes výsadiel nepôvodných euroamerických topoľov s prevahou prirodzene sa vyskytujúcich drevín ako vrb krehká, jelša lepkavá, jaseň štíhly, javor mliečny, brest, a krovín. Na zarastajúcich plochách lúk sa vyskytujú prevažne vysokobylinné spoločenstvá, lokálne aj fragmenty slatinných nízkobylinných spoločenstiev.
3. **Senianske.** Prevažne zazemnené odkalisko, lokálne s prechodnou vodnou hladinou, na východnom okraji ohraničené upraveným korytom Sokolianskeho potoka. Lokálne, na západnom okraji aj vo väčšom rozsahu s dobre vyvinutými porastmi lokálne charakteru lužného lesa.
4. **Prítok Sokolianskeho potoka.** Ľavostranný prítok v plytkom údolí so sútokom mimo katastra, s prirodzenými prevažne druhotnými vlhkomilnými spoločenstvami. V hornej časti toku je zachovalá plocha prameniska s prirodzenou vegetáciou.

1.1.29. Obyvateľstvo

(napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zamestnanosť, aktivity -poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch, infraštruktúra -doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).

Obyvateľstvo

Demografické údaje

K 31.12.2015 žilo v obci Sokoľany 1 318 obyvateľov, čo predstavuje 1,06 % z celkového počtu obyvateľov okresu Košice - okolie. Ženy tvorili 49,92 % obyvateľov obce. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 387,4465 ha, priemerná hustota osídlenia 339,01 obyv./na 1km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2015

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011	2015
Počet obyvateľov	1 061	1 003	948	1 080	1 267	1 318
Prírastok obyvateľov	- 58	- 55	+ 132	+ 187	+ 51	
Index rastu	99,70	94,519	113,92	117,31	104,02	
Ø ročný prírastok	- 0,547 %	- 0,498 %	+ 1,392 %	+ 1,731 %	+ 1,006 %	

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec zaznamenala do roku 1991 výrazný nárast počtu obyvateľov. V dekáde rokov 2001 – 2011 bol nárast až 187 obyvateľov. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali v hodnotách od – 0,498 % do + 1,731 %. Obec je zaradená medzi sídla stagnujúce. V roku 2015 sa na celkovom prírastku obyvateľstva (+ 9) podieľal predovšetkým prirodzený prírastok (+12 osôb).

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2001 - 2015

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		Predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2001	1080	249	701	130	191,54
%	100,00	23,05	64,91	12,04	
2011	1279	321	823	135	237,78
%	100,00	24,35	64,35	10,55	
2015	1318	331	842	145	228,28
%	100,00	25,11	63,88	11,00	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Významnou demografickou charakteristikou každej populácie je vekové zloženie, v ktorom sa odrážajú výsledky demografických procesov z minulosti a zároveň ide o základ budúceho demografického vývoja. Pri pohľade na vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Sokoľany môžeme konštatovať, že dochádza k omladzovaniu populácie. Podiel detskej zložky populácie v sledovanom období je výrazne nad poproduktívnou zložkou populácie. Index vitality dosahoval hodnoty nad 200 bodov, čo zaradilo obyvateľstvo medzi progresívny /rastúci/ typ populácie.

Podľa údajov zo SODB v roku 2011 bol priemerný vek obyvateľov obce 33,69. Podľa vzdelanostnej štruktúry a najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania má základné vzdelanie ukončených 24,23 %, učňovské a stredné bez maturity 18,94 %, stredné učňovské, odborné a všeobecné s maturitou 21,62 % a vysokoškolské 6,16 % obyvateľstva. Bez vzdelania si udáva 25,02 % obyvateľstva. Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev (82,95 %), nasleduje gréckokatolícka cirkev (3,47 %) a bez vyznania si udáva 8,52 %.rok.

NÁVRH

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ (Šprocha, Vaňo, Bleha, október 2013), najväčší populačný rozvojový región bude tvoriť pás okresov na východnom Slovensku, medzi ktoré patrí aj okres Košice – okolie.

Pri prognóze obyvateľov do roku 2035 v obci Sokoľany sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 ‰ za rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2035

rok	2015	2020	2025	2030	2035
Sokoľany	1 318	1 383	1 453	1 525	1 600

Ekonomická aktivita

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 1267 obyvateľov obce tvorilo 601 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 47,43 % z celkového počtu obyvateľov (okres Košice - okolie 46,99 %). Nezamestnaných ku dňu sčítania bolo 203 osôb. Za prácou odchádzalo 377 obyvateľov obce. Najviac ľudí odchádzalo za prácou v oblasti výroby a spracovania kovov (73), nasledoval veľkoobchod (40), verejná správa (38) a pestovanie plodín a chov zvierat (34).

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Sokoľany	1267	601	47,43	203	33,77

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR okres Košice - okolie vykazoval v mesiaci jún 2016 16,01 %-nú mieru evidovanej nezamestnanosti, ktorá patrí k relatívne najvyšším na Slovensku. V Košickom kraji bola evidovaná v tomto období 13,15 % miera evidovanej nezamestnanosti.

Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti

	jún 2013	jún 2014	jún 2015	jún 2016
okres Košice - okolie	20,07 %	20,09 %	17,99 %	16,01 %
Košický kraj	18,64 %	16,87 %	15,80 %	13,15 %

Zdroj: ÚPSVaR

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu - rok 2035 nárast poproduktívnej zložky populácie. Podľa už spomenutej prognózy za okres Košice – okolie v roku 2012 bol nárast celkových prírastkov obyvateľstva + 10,07, v roku 2035 to bude + 5,53 obyvateľov (na 1000 obyv.). Priemerný vek v roku 2012 bol 36,21, v roku 2035 sa zvýši na 41,76 rokov.

Napriek tomu, že okres Košice - okolie bude patriť k okresom s najvyšším populačným potenciálom nevyhne sa problémom, najmä pokiaľ ide o vysoké zastúpenie rómskeho obyvateľstva. Nízka vzdelanostná úroveň a slabá profesijná štruktúra môže priniesť problémy na trhu práce a v konečnom dôsledku sa môže prejaviť vysokou nezamestnanosťou a nižšou životnou úrovňou.

V k.ú. obce je poskytovaných cca 50 prac. príležitostí prevažne v terciálnej sfére a v širšom priestore cca 10 tis. prac. príležitostí prevažne v priemysle a logistike.

NÁVRH

Predpokladá sa rozvoj pracovných príležitostí najmä rozvojom služieb, logistiky, priemyslu a energetiky a ich celkový nárast na 100.

Hospodárske aktivity

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska výroba je sústredená v HD Sokoľany, spadajúci pod Agro-Valaliky, a.s. V súčasnosti neslúži poľnohospod. výrobe. Je lokalizovaný východne od obce a bol orientovaný na rastlinnú a živočíšnu výrobu - chov býkov - 20 ks. Zamestnaných bolo cca 10 pracovníkov. Zámerom je prebudovať dvor na STS. Pôdu obhospodarujú aj SHR. HD

Lesné hospodárstvo

Lesné pozemky sú v k.ú. zastúpené v malom rozsahu. Obhospodarujú ich Lesy mesta Košice.

Predpokladá sa stabilizácia na úseku ťažby a odvozu dreva. Navrhuje sa zachovať súčasnú výmeru lesných pozemkov a hľadať možnosti na jej zvýšenie – vo funkcii izolačnej zelene.

Priemysel a služby

V k.ú. obce nie sú vedené funkčné plochy priemyselnej výroby. Sú tu rozvinuté remeselné živnosti – stolár, doprava a obchod s celkovým počtom 5 zamestnancov.

Jestv. výrobné, servisné a energetické areály je navrhované zachovať. Ďalšie výrobné a logistické aktivity, ako aj hygienicky závadné remeselné prevádzky orientovať do bývalého HD.

V k.ú. sú nasledovné komerčné služby:

5. predajňa zmiešaného tovaru EMA (1 pracovník),
6. pohostinstvo Lara – 30 stol. a predajňa potravín (1+1 pracovník),
7. bar U Nata – 50 stol., predajňa potravín a kaderníctvo (4 pracovníci),
8. bar U Šeba – 30 stol. (1 pracovník).

Pri vstupe do obce je v bývalom kaštieli administratívna budova fy Intocas s ubytovaním - a viacúčelovou sálou – 23 miest (4 pracovníci). Celkový počet prac. príležitostí je 12.

Rozvoj komerčných služieb je navrhovaný v budovách v centre obce. Doplnkový rozvoj komerčných služieb a obchodných zariadení je navrhovaný aj v rodinných domoch.

Predpokladá sa nárast prac. príležitostí o 50 miest.

Rekreácia a cestovný ruch

Obec je súčasťou rekreačného územného celku č. 5 – Hornádska kotlina regionálneho významu. Chotár je vhodný pre krátkodobý cestovný ruch prevažne letného využitia na báze cykloturistiky, mototuristiky a vlastivedy. Turistický význam obce nie je dostatočný. Tomu zodpovedá aj krytie štruktúrou a kapacitou lôžok, stoličiek a ostatného turistického vybavenia.

Denná rekreácia občanov sa uskutočňuje na športovo-rekreačných plochách v obci – futbalové a tenisové ihrisko a prechádzky okolo obce. Koncom týždňová rekreácia sa uskutočňuje v širšom priestore Košického kraja.

Doprava a technická infraštruktúra

Cestná doprava

Zastavaným územím obce Sokoľany vedie trasa cesty III/3318, ktorá sa na nadradenú cestnú sieť napája sieťou ciest III. triedy:

- východne sa cestou III/3317 so smerom Ludvíkov Dvor – Haniska napája na rýchlostnú cestu R2, ktorá je radená do siete ciest medzinárodného európskeho významu s označením E50 v trase Bratislava-Košice-Michalovce-štátna hranica SR/UA a je zaradená do siete transeurópskych magistral „TEM“ úsek TEM 4,
- súbežne s trasou R2 je pripravovaná trasa východného obchvatu mesta Košice v kategórii rýchlostnej cesty R2, R4 v úseku Košice-Šaca – Košické Oľšany . Trasa cesty R2-R4 je v Šaci navrhovaná napojiť na I/16, R2 mimoúrovňovou križovatkou, ďalšie mimoúrovňové napojenie R2 je pri USSK na cestu III/3317 a na I/17 južne od MČ Šebastovce. Na východný obchvat mesta Košice R2,R4 je vydané právoplatné územné rozhodnutie. Dostavbou východného obchvatu mesta Košice, ktorý bude tvorená rýchlostnou cestou R2,R4, sieť rýchlostných ciest s napojením na diaľnicu D1 - úseku Budimír – Bidovce je v dobe spracovávania ÚPN - O v príprava a čiastočne výstavbe,
- východne sú Sokoľany cez obec Haniska cestou III/3343 nadjazdom ponad rýchlostnú cestu R4 napojená na cestu I/17 Košice-Milhost'-štátna hranica SR/MR. Cesta I/17 je radená do kategórie ciest vedľajšieho európskeho významu s označením E 71.

Železničná doprava

V severnej polohe od obce je terminál kombinovanej dopravy Interport s prihláhlými železničnými traťami:

- železničná širokorozchodná trať štátna hranica s UR – Maťovce – Hniska pri Košiciach je jednokolejová a elektrifikovaná. Trať je využívaná len na nákladnú dopravu a to v rozhodujúcej miere pre dovoz surovín zo štátov SNŠ. Jej výhľadové vyššie využitie pre vývoz tovarov sa dá predpokladať ako dôsledok rozvoja voľného colného pásma v lokalite Bočiar a Interportu. Na trati je potrebná modernizácia zabezpečovacieho zariadenia,
- železničná trať č.160 štátna hranica s UR – Čierna nad Tisou – Košice – Žilina tvorí západovýchodnú dopravnú os košického kraja s celoštátnym a medzinárodným významom. Je súčasťou európskeho koridoru č.V(C-E 40) a je zaradená do dohody AGTC a AGC. Z nej je zavlečovaný USSK a niektoré areály výrobné – skladovej zóny východne od neho.

V polohe južne od terminálu Interportu je pripravovaný verejný terminál kombinovanej dopravy Železníc SR a projekt medzinárodného logistického centra. Pre potreby logistického centra (Glip) je vymedzená plocha v rozsahu cca 130 ha – západne od obce vo väzbe na železničnú trať normálneho a širokého rozchodu.

Letecká doprava

Severne od katastrálneho územia obce je medzinárodné letisko Košice, ktorého moderný energetický systém, svetelné zabezpečenie, monitorovacie a navigačné systémy ho zaraďujú do II. kategórie ICAO, ako verejné letisko s medzinárodným významom.

Vodovod, odkanalizovanie

Sokoľany majú vybudovaný obecný vodovod, ktorý je v majetku a v správe obce. Pitnú vodu odoberá obec z vodovodu USSK. Zdrojom pitnej vody sú studne a úpravňa vody USSK v obci Gyňov pri Hornáde. Voda do obce je dodávaná cez prípojku od tlakového potrubia vedeného do USSK pri severnom okraji obce. Akumuláciu vody pre prípad požiaru v obci zabezpečujú vodojemy vybudované na vodovode. Odpadové vody z územia obce sú odvádzané a zneškodňované oddelene podľa ich pôvodu. Povrchové vody atmosférického pôvodu zo striech, dvorov, komunikácií a priliehajúceho terénu odtekajú priekopami vedľa komunikácií do miestneho potoka. Odpadové vody z domácností, splašky sú akumulované v prídomových žumpách, kde vyhnívajú a po čase sa vyvážajú na ČOV. Obec má čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu a ČOV.

Zásobovanie elektrickou energiou, plynom a teplom

Katastrálnym územím obce Sokoľany a jej okolia prechádzajú nasledovné vysokonapäťové vonkajšie vedenia:

110 kV	vedenie č. 6799.2	Lemešany – USSK,
110 kV	vedenie č. 6874.1	ES Haniska – USSK,
110 kV	vedenie č. 6843	ES Haniska – Kechnec,
22 kV	vedenie č. 523/ 522	ES Haniska – Magnezitka Bočiar,
22 kV	vedenie č. 311	ES Haniska – Magnezitka Bočiar,
22 kV	vedenie č. 283/ 343	ES Haniska – DPMK,
22 kV	skupinová prípojka	Veľká Ida – SPP,
22 kV	skupinová prípojka do obce,	
22 kV	prípojka do ŠM Sokoľany,	
22 kV	prípojka do PD Haniska.	

Obec je napojená na vonkajšie 22 kV vedenie č. 311, vyvedené zo 110/ 22 kV ES Haniska s možnosťou zásobovania aj z ES Budulov.

Distribúciu elektriny v obci zabezpečujú 3 trafostanice napájané vonkajšími 22 kV prípojkami.

Katastrálnym územím Sokolian sú vedené nasledovné vysokotlaké a stredotlaké plynovody:

- VTL plynovod 2 x DN 700 PN 4,2 MPa - odbočka MŠP do RS Haniska pri Košiciach,
- VTL plynovod DN 300 PN 4,2 MPa - odbočka MŠP do podniku USSK,
- VTL plynovod NN 100 PN 4,2 MPa - prípojka od DN 300 do HD-PD Haniska,
- STL plynovod DN 200 PN 0,3 MPa - vývod z RS Haniska do podniku USSK,
- STL plynovod DN 100 PN 0,3 MPa - odbočka od DN 200 do Sokolian.

Obec je napojená na STL plynovod DN 200 PN 0,3 MPa stredotlakou prípojkou DN 100 – PN 0,3 MPa dĺžky 550 m cez polia k severnému okraju obce. Začiatok dodávky plynu do obce sa počíta od roku 1985, kedy boli v obci vybudované uličné rozvody plynu a napojení prví odberatelia plynu.

Systém zásobovania

Zásobovanie obce zabezpečuje regulačná stanica plynu s výkonom 1200 m³/ hod, umiestnená na severnom okraji intravilánu. Stanica redukuje tlakovú hladinu plynu z 0,3 na 0,1 MPa a zabezpečuje prevádzkový tlak na nominálnu úroveň 0,1 MPa. Plyn z regulačnej stanice je vyvedený potrubím DN 150 až do stredu obce s odbočkami do všetkých ulíc. Takto vytvorená rozvodná sieť pokrýva celý intravilán obce a umožňuje napájanie odberateľov domovými prípojkami priamo na uličný plynovod. Odber plynu je cez domový regulátor plynu STL/ NTL každého odberateľa.

Odpadové hospodárstvo

Produkcia *odpadov* je evidovaná vo sfére bývania, službách a výroby. 2x mesačne je z obce a odčlenených častí zabezpečený odvoz komunálneho odpadu fy Kosit na riadenú skládku v Kokšov Bakši (v r.1996 bolo evidovaných 159 t KO). Realizuje sa na princípoch POH obce a okresu. Separujú sa plasty, sklo a papier. Nebezpečný odpad odváža fy Kosit. Biologický odpad sa v obci nekompostuje.

Hlavnými pôvodcami odpadu v okolí obce sú priemyselné organizácie, ktoré majú zabezpečený ich odvoz a spracovanie zmluvnými partnermi (USSK, priemyselná zóna ale aj HD). Odpad zo septikov a žump sa vyváža do ČOV.

V k.ú. je evidovaná opustená skládka bez prekrytia (nelegálne skládky) a ďalšie nelegálne skládky domového odpadu a sute, ktoré navrhujeme zlikvidovať.

1.1.30. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

Na riešenom území sa nachádza nasledovná nehnuteľná Národná kultúrna pamiatka evidovaná v ÚZPF SR:

- Pohrebňá kaplnka postavená v 1. polovici 19. storočia, štvorcového pôdorysu, evidovaná pod číslom 441/1 s dátumom vyhlásenia 28.06.1963. Postavená je pri kostole na parcele č. 201.

Archeologický ústav SAV v Nitre eviduje viaceré archeologické lokality. Intravilán obce bol osídlený od stredoveku. Je pravdepodobné, že pri zemných prácach súvisiacich so stavebnou činnosťou budú zistené pozitívne nálezy, resp. archeologické situácie.

Uvedené stavby a lokality sú v plnom rozsahu integrované do rozvoja obce, t.j. ÚPD ich ponecháva v pôvodnom stave.

1.1.31. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

(napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie)

Nevyskytujú sa.

1.1.32. Iné zdroje znečistenia

(hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)

Producentom hluku sú stacionárne a pohybujúce sa zdroje. V katastrálnom území Sokoľany a v dotyku s týmto územím pohybujúcim sa producentom hluku je cestná doprava, železničná a letecká doprava. Stacionárne zdroje sú súčasťou areálu USSK.

1.1.33. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Hlavné environmentálne problémy riešiteľné úplne, alebo aspoň čiastočne metódami územného plánovania, ktorých riešením sa Návrh riešenia ÚPN-O Sokoľany zaoberá, sú nasledovné:

- celková revitalizácia obce,
- rozvoj bývania a ekonomických aktivít,
- riešenie dopravných závad a kolízií
- riešenie odstavných plôch pre motorové vozidlá pre obyvateľov obce a návštevníkov,
- riešenie environmentálnej infraštruktúry
- rešpektovanie krajinnoekologických opatrení:
 - všetky genofondovo významné lokality a ekologicky významné segmenty krajiny /regionálne a miestne biocentrá a biokoridory/ obhospodarovat' v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja tak, aby bola zachovaná a postupne zvyšovaná ekologická stabilita územia a aby sa zachovali a vytvárali podmienky pre zvyšovanie biologickej diverzity,
 - zabezpečovať výsadbu verejnej zelene,
 - vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd.

C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

(predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie)

1.1.34. Vplyvy na obyvateľstvo

(počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce, iné vplyvy)

Návrh riešenia ÚPN-O Sokoľany nenavrhuje také riešenia, ktoré by v sebe niesli riziká ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady alebo narušovali pohodu a kvalitu života resp. stav životného prostredia. V riešení sú návrhy, ktoré majú zlepšiť kvalitu životného prostredia v obci a zvýšiť pohodu a kvalitu života jej obyvateľom a návštevníkom. Sú to predovšetkým návrhy v oblasti technickej infraštruktúry, environmentálnej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre oddych a rekreáciu a návrhy na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia. Navrhované aktivity sú riešené tak, aby boli zachované prírodné a krajinné hodnoty územia.

1.1.35. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Nemožno identifikovať žiadne vplyvy tohto typu z navrhovanej koncepcie riešenia. Vzhľadom na typ geologického podlažia sa nepredpokladajú osobitne závažné dopady vyplývajúce z navrhovaného funkčného a priestorového usporiadania a využívania územia. Pri umiestňovaní stavieb na navrhovaných funkčných plochách budú konkrétne podmienky geologických pomerov zisťované inžiniersko-geologickým prieskum a jeho výsledky bude potrebné zohľadňovať pri zakladaní stavieb.

1.1.36. Vplyvy na klimatické pomery

Nie sú identifikované žiadne vplyvy tohto typu vyplývajúce z koncepcie riešenia posudzovanej dokumentácie.

1.1.37. Vplyvy na ovzdušie

(napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisii)

V samotnom riešení dokumentácie nemožno identifikovať konkrétne vplyvy na ovzdušie, nakoľko v tomto stupni ÚPD je navrhované funkčné a priestorové usporiadanie územia, bez umiestňovania konkrétnych činností. Až v procese umiestňovania konkrétnych investícií, ktoré podliehajú procesu posudzovania v zmysle zákona č.27/2006 Z.z. budú tie vplyvy vyhodnocované.

Vplyvy na ovzdušie z dopravy súvisia s dopravnou záťažou cestnej siete, železničnej a leteckej dopravy. Navrhovaný rozvoj obce nepredpokladá zvýšenie súčasnej záťaže územia.

Vplyvy na ovzdušie z iných navrhovaných činností sa nepredpokladajú – Návrh riešenia ÚPN-O Sokoľany nenavrhuje konkrétne aktivity, ktoré by sa dali identifikovať ako veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

1.1.38. Vplyvy na vodné pomery

(napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)

Katastrálne územie obce Sokoľany leží v základnom povodí potoka Sartoš, ktoré je súčasťou hlavného povodia rieky Hornád. Riešeným územím preteká vodohospodársky významný tok - Sokoliansky potok, ktorý vzniká v katastri Poľova vo vzdialenosti 4 km na sever od Sokolian. Ústi 10 km od Sokolian do potoka Sartoš, ktorý vteká do Hornádu na území Maďarska.

Nad obcou, pod USSK je vybudovaný odľahčovací objekt dažďovej kanalizácie železniari zaústený do Sokolianskeho potoka s rozmerným odľahčovacím korytom, ktorý zaťažuje katastrálne územie obce trvalým bremenom. Koryto je dimenzované na maximálne množstvo dažďových vôd z celého 700 hektárového územia železniari.

V období bez dažďa je rozmerné koryto prázdne a na dne koryta sa rozlieva len slabý tok Sokolianskeho potoka, opritekajúceho do koryta od Pereša. Na dne koryta sú mláky, ktoré zapáchajú.

Odtokové pomery terénu sú priaznivé na odvedenie povrchových vôd z intravilánu obce do potoka až po dolný okraj obce. Tu sú zaústené do preloženého koryta potoka, do ktorého ústi dažďová kanalizácia z areálu železniari. Preložené koryto od vyústenia kanalizácie má minimálny spád, preto v ňom odpadové vody takmer stoja, zahŕňajú a obťažujú obyvateľov obce zápachom na čo sa obyvatelia už roky bezúspešne sťažujú. Riešenie tohto problému je možné len predĺžením kanalizácie a jej vyústením priamo do sedimentačnej nádrže pred ČOV USSK. Povrchové vody z priemyselnej zóny sú vsakované do pôdy.

Podľa Povodňového plánu obce Sokoľany (prijatý VZN č.1/2017) je časť obce v záplavovom území potoka: obe strany Osady (cca 460 obyv.) a 20 domov nižšie od nej na oboch stranách

V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodného toku je nutnosť zabezpečiť jeho adekvátnu protipovodňovú ochranu pred prietokom Q100 ročnej veľkej vody. Podľa § 49 ods.2 zák. č. 364/2004 Z.z. správca vodného toku môže pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb, alebo zariadení užívať pobrežné pozemky, z toho dôvodu je navrhované pre potreby prevádzky a údržby zachovať manipulačný pás pozdĺž toku. Pozdĺž oboch brehov uvedeného toku je potrebné ponechať 5 m široký nezastavaný pás pre potreby údržby toku.

1.1.39. Vplyvy na pôdu

(napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)

ÚPN-O vychádza z ustanovenia § 12 zákona o Ochrane a využívaní PP a rieši rozvoj obce do roku 2030 prirodzeným sceľovaním zastavaného územia a posúvaním aktivít západným smerom. V 1. etape sa budú využívať rezervy v jeho hraniciach. Zastavané územie bude teda max. využité.

Celkovo je navrhovaných na záber pôdy 22 lokalít v rozsahu 18,2196 ha, z toho poľnohospod. pôdy 13,9044 ha (z toho v zastavanom území 8,1406 ha).

Lok. 4, 4', 8 a 8', 11', 13', 17 a 20 sú čiastočne situované na najkvalitnejšej PP v rozsahu 3,4304 ha.

Zdôvodnenie záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy:

- lokalita č. 4, 4', 8, 8' - plochy pre skompaktne bývania - výstavba RD prevažne v zastavanom území, využívajúce prítomnosť ciest a sietí TI,
- lokalita č. 11' - zabezpečuje výstavbu zberného dvora, dopravy a výsadbu verejnej zelene,
- lokalita č. 13' - zabezpečuje oddelenie bývania od ČOV výsadbou izolačnej zelene,
- lokalita č. 17 - vyčleňuje záhrady RD v dotyku s odkaliskom pre nové RD,
- lokalita č. 20' - zabezpečuje výstavbu komunitného centra a verejnej športovej plochy.

1.1.40. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

(napr. chránené, vzácné, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)

V samotnom riešení posudzovaného dokumentu nemožno identifikovať konkrétne negatívne vplyvy na biotopy. Navrhované riešenie rešpektuje a potvrdzuje súčasný charakter biotopov.

1.1.41. Vplyvy na krajinu

(štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny)

Navrhovaná koncepcia rozvoja obce nemá zásadný dopad na krajinu a jej scenériu. Navrhovaná urbanistická kompozícia vychádza z pôvodnej urbanistickej a stavebnej štruktúry sídla, ktorú dopĺňa o nové prvky vo vzťahu k jeho priestorovému a funkčnému rozvoju. V riešení je rešpektovaná pôvodná urbanistická štruktúra obce. Pri riešení centrálnej časti obce sú akceptované historické prvky urbanizácie sídla. V riešení koncepcie rozvoja obce má významné postavenie ochrana prírodných prvkov na jej území a vytváranie optimálneho zastúpenia plôch verejnej zelene v jeho pôdoryse. Sú zachované všetky významné plochy a zoskupenia prírodných prvkov a vysokej zelene na území obce, doplnené o ďalšie lokality v navrhovaných rozvojových plochách.

1.1.42. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

(napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability)

V Návrhu riešenia ÚPN-O Sokoľany sú rešpektované všetky chránené územia prírody a krajiny a identifikované ochranné pásma.

1.1.43. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Koncept riešenia ÚPN-O Sokoľany rešpektuje ochranu kultúrnej pamiatky a archeologických lokalít v súlade s príslušnými legislatívnymi normami.

1.1.44. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na riešenom území sa nevyskytujú.

1.1.45. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Návrh riešenia ÚPN-O Sokoľany je spracovaný v súlade s ustanoveniami zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (Stavebný zákon) a vyhlášky č.55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD. To znamená, že už v procese tvorby ÚPN-O sú pri návrhu rozvojových zámerov brané do úvahy a hodnotené environmentálne dopady navrhovaných riešení.

Vzhľadom na mierku spracovania Návrhu riešenia ÚPN-O Sokoľany (1:5000) nie je možné na úrovni Návrhu riešenia riešiť a navrhovať opatrenia na elimináciu tých vplyvov, ktoré si vyžadujú rozbor a návrhy v podrobnejšej mierke riešenia s konkrétnymi vstupnými údajmi. V Návrhu riešenia sú navrhované funkčné plochy pre rozvojové zábery, ktoré vyžadujú v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. posúdenie vplyvov na ŽP podľa jeho tretej časti „Posudzovanie navrhovaných činností“ (napr. funkčné plochy pre ekonomické aktivity a ďalšie rozvojové zábery) a pre ktoré v štádiu Návrhu riešenia nie sú relevantné vstupy. Vplyvy týchto rozvojových

zámerov môžu byť hodnotené až na základe dokumentácií posudzovania vplyvov na ŽP spracovaných pre konkrétne činnosti v štádiu umiestňovania zámerov na konkrétnych plochách.

Prostredníctvom prerokovania Návrhu riešenia ÚPN-O Sokoľany v zmysle príslušných ustanovení Stavebného zákona (podľa §22 Stavebného zákona) a v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, budú na základe záverov a výsledkov týchto prerokovaní, výsledné odporúčania premietnuté do čístopisu Návrhu ÚPN-O obce Sokoľany.

C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

1.1.46. Opatrenia na riešenie vplyvov na obyvateľstvo

a) Opatrenia v oblasti rozvoja bývania a ekonomiky

Návrh riešenia ÚPN-O Sokoľany navrhuje funkčné plochy pre rozvoj bývania.

Návrh riešenia ÚPN-O Sokoľany navrhuje funkčné plochy pre rozvoj ekonomických aktivít:

- v priestore v súčasnosti nevyužívaného hospodárskeho dvora,

Vplyvy na obyvateľstvo sú eliminované lokalizáciou vo väzbe na obytnú zónu a riešením ich dopravnej obsluhy bez negatívneho dopadu na súčasnú a budúcu obytnú zástavbu. Konkrétne opatrenia na elimináciu vplyvov na kvalitu životného prostredia môžu byť stanovené až v štádiu posudzovania vplyvov konkrétnych investičných zámerov pri ich umiestňovaní na týchto navrhovaných funkčných plochách.

b) Opatrenia v oblasti rozvoja dopravy

- cesta III/3318 – vedená centrom zastavaného územia obce Sokoľany bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3, bude kapacitne vyhovovať jej kategória MZ 7,5/50 - šírka vozovky komunikácie 6,5 m s 2 jazdnými pruhmi 3,25 m a obojstranným bezpečnostným pásom oproti pevnej prekážke šírky 0,5 m,
- na všetkých zastávkach PAD na ceste III. triedy návrh zrealizovať samostatné zastavovacie pruhy s čakacími a nástupnými priestormi pre cestujúcich,
- v návrhu ÚPN bude je v návrhovom období rešpektované cestné ochranné pásmo v extraviláne pre cestu III. triedy obojstranne 20 m od osi cesty
- návrh prestavať nevyhovujúcu križovatku cesty III. triedy, s malým smerovým oblúkom na ceste III. triedy, pri objekte Slovenskej pošty (6) a objekte MŠ (5) na malú kruhovú križovatku,
- v križovatkách miestnych obslužných komunikácií s cestou III. triedy návrh oplotenia pozemkov rodinných domov navrhovať tak, aby boli zabezpečené dĺžky rozhľadových polí v zmysle STN 73 6110 a 73 6102,

1.1.47. Opatrenia na riešenie vplyvov na vodné pomery

a) Opatrenia v oblasti zlepšenia vodných pomerov v území a v oblasti prevencie a minimalizácie povodňových rizík

- V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov je potrebné zabezpečiť ich adekvátnu protipovodňovú ochranu,
- ponechať voľný nezastavaný pás pozdĺž oboch brehov Sokolianskeho potoka 10 m a ostatných vodných tokov 5 m v zmysle § 49 ods.2 zákona NR SR č.364/2004 Z.z.,
- pri úpravách tokov v zastavanom území bude potrebné zosúladiť vodohospodársky účel úpravy (ochrana pred Q_{100} -ročnou vodou) s estetickými a ekologickými požiadavkami;
- Z hľadiska krajinotvorného treba venovať pozornosť príbrežnej zóne, ktorá spolu s vodným tokom má vytvárať pôsobivú zložku zastavaného územia,
- pri úpravách mimo zastavaného územia treba v maximálnej miere zachovávať existujúcu trasu koryta a stabilnú časť priečneho profilu; Trasu toku skracovať len vo výnimočných prípadoch a odstavené meandre nezasyपाvať a v čo najväčšej miere zachovať pôvodné brehové porasty,
- pre dosiahnutie potrebnej prietokovej kapacity (minimálne na Q_{20} -ročnú vodu) využívať odsunuté hrádze, ktoré nemusia presne kopírovať trasu toku
- plochy RD na oboch brehoch Sokolianskeho potoka v severnej časti - v prípade riešenia stavebných objektov v daných lokalitách je nutné situovať tieto objekty v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami mimo záplavové územie; Uvedený vodný tok nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie návrhového prietoku povodne so strednou pravdepodobnosťou opakovania priemerne raz za 100 rokov (Q_{100}). V prípade

realizácie výstavby na uvedených lokalitách zabezpečiť protipovodňovú ochranu stavieb na navrhovaný prietok Q_{100} ,

– v zastavanom území obce zdvojiť kanalizačné zberače na odvod povrchových vôd z areálu USSK mimo povrchového odtoku v koryte Sokolian. potoka.

b) Opatrenia v oblasti ochrany krajiny a ekologickej stability územia

Z hľadiska územnej ochrany prírody do k.ú. zasahuje územie európskeho významu Natura 2000 Chránené vtáčie územie Košická kotlina SKCHVÚ009, vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 22/2008 Z. z.

Chránené vtáčie územie Košická kotlina je vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola rároha, sovy dlhochvostej, ďatľa hnedkavého, bociana bieleho, prepelice poľnej, orla kráľovského a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

V území boli vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky:

1. Haniský les. Výbežok rozsiahlejšieho lesného komplexu. Do značnej miery prirodzené, prevažne dubové lesy sú lokálne znehodnotené výskytom agáta, najmä v okrajových lemových spoločenstvách. V podrade sa vyskytujú fragmenty pôvodných spoločenstiev.
2. Konopiská. Pramenná oblasť Sokolianskeho potoka. Zmes výsadiet nepôvodných euroamerických topoľov s prevahou prirodzene sa vyskytujúcich drevín ako vrbu krehkú, jelšu lepkavú, jaseň štíhlu, javor mliečny, brest, a krovín. Na zarastajúcich plochách lúk sa vyskytujú prevažne vysokobylinné spoločenstvá, lokálne aj fragmenty slatinných nízkoobylinných spoločenstiev.
3. Senianske. Prevažne zazemnené odkalisko, lokálne s prechodnou vodnou hladinou, na východnom okraji ohraničené upraveným korytom Sokolianskeho potoka. Lokálne, na západnom okraji aj vo väčšom rozsahu s dobre vyvinutými porastmi lokálne charakteru lužného lesa.
4. Prítok Sokolianskeho potoka. Ľavostranný prítok v plytkom údolí so sútokom mimo katastra, s prirodzenými prevažne druhotnými vlhkomilnými spoločenstvami. V hornej časti toku je zachovalá plocha prameniska s prirodzenou vegetáciou.

Územie katastra obce Sokoľany môže ostať z hľadiska ekologicky únosného využívania územia zväčša bez zmien, nakoľko ide o relatívne malý výsek krajiny v rámci širšieho segmentu mimo katastra a zásahy plánované v ňom prakticky ani nedovoľujú výraznejšie zmeny pre zlepšenie ekologickej stability. Oráčinová časť je nedostatočne rozčlenená jestvujúcimi štruktúrami mimolesnej drevinovej zelene, no vzhľadom k tomu, že celá západná časť oráčin je navrhovaná na vybudovanie priemyselného parku, prekladiska a terminálu kombinovanej prepravy a vo východnej časti je plánovaná výstavba nových komunikácií, sa nenavrhuje jej rozčlenenie. Výsadba drevinových pásov je navrhovaná okolo plánovaných ciest a na obvode plánovaných areálov, aby došlo minimálne k utlmeniu negatívnych vplyvov (hlučnosť, prašnosť, znečistenie ovzdušia) a k izolácii obce od týchto štruktúr. Jestvujúce pasienky sú len minimálneho rozsahu. Sú prevažne druhotné, v nedostatočnej mozaike s prirodzenými spoločenstvami, rovnako nedostatočné je zastúpenie prirodzenej mimolesnej zelene. Ako vyplýva z alternatívneho ekologického výberu, vo veľkej časti katastra nie je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami prostredia.

V zmysle § 3 ods. 1 zákona je každý povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrožovaním, poškodením a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability. Podľa ods. 2 významný krajinný prvok (čo sú v podstate všetky vymedzené biotopy v území) možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo oslabeniu jeho ekostabilizačnej funkcie.

Pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci treba spracovať samostatný generel. Zeleň v obci je obnovovaná a vytváraná živelne, bez potrebného odborného zázemia. Vzhľadom na bezprostrednú blízkosť hospodárskeho dvora treba hlavnú pozornosť venovať návrhu a realizácii izolačnej zelene okolo a v areáli tohto objektu. Pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných inváznych druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine.

c) Opatrenia v oblasti ochrany pôdy

Záber poľnohospodárskej pôdy je navrhnutý v priamej nadväznosti na zastavané územie obce, je v nevyhnutnom rozsahu vo vzťahu k navrhovanému rozvoju obce. V procese prerokovania návrhu riešenia v

zmysle §22 stavebného zákona bude opodstatnenosť navrhovaného záberu poľnohospodárskej pôdy posúdená Okresným úradom Košice, odborom opravných prostriedkov, referátom pôdohospodárstva a na základe jeho stanoviska budú rozvojové plochy upravené s cieľom minimalizácie nevyhnutného záberu.

C.V. Porovnanie variantov

(vrátane porovnania s nulovým variantom)

Návrh riešenia ÚPN-O Sokoľany navrhuje komplexné riešenie funkčného a priestorového usporiadania územia, nulový variant predstavuje súčasný stav.

Súbor kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.

Výber optimálneho variantu navrhovanej koncepcie riešenia predstavuje komplexnú kategóriu vyplývajúcu zo zhodnotenia viacerých vplyvov, dôsledkov či dopadov, ako sú:

- vplyvy na zastavané a nezastavané územie - krajinu,
- vplyvy na životné podmienky a zdravie,
- environmentálne dôsledky,
- sociálno-ekonomické dôsledky,
- územno – technické dopady.

Uzavrieť problematiku výberu optimálneho variantu riešenia v navrhovaných variantoch podľa Návrhu riešenia ÚPN-O Sokoľany bude možné až po vyhodnotení prerokovania podľa príslušných ustanovení Stavebného zákona ako aj na základe výsledkov posudzovania Návrhu riešenia ÚPN-O Sokoľany podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

Porovnanie variantov

Navrhované riešenie rozvoja obce Sokoľany s dopadom na riešenie technickej a dopravnej infraštruktúry ÚPD určuje rozvoj postupným obaľovaním zastavaného územia. ÚPN-O vychádza z ustanovenia § 12 zákona o Ochrane a využívaní PP a rieši rozvoj obce do roku 2030 prirodzeným sčítaním zastavaného územia a posúvaním aktivít západným smerom. V 1. etape sa budú využívať rezervy v jeho hraniciach. Zastavané územie bude teda max. využité. Celkovo je navrhovaných na záber pôdy 22 lokalít v rozsahu 18,2196 ha, z toho poľnohospod. pôdy 13,9044 ha (z toho v zastavanom území 8,1406 ha). Lok. 4, 4', 8 a 8', 11', 13', 17 a 20'sú čiastočne situované na najkvalitnejšej PP v rozsahu 3,4304 ha. Budú sa využívať rezervy v hraniciach zastavaného územia a neskôr aj mimo neho. Zastavané územie bude teda max. využité.

Celkovo je navrhovaných na záber pôdy 40 lokalít v rozsahu 24,614 ha, z toho poľnohospodárskej pôdy je 1,350 ha (z toho v zastavanom území 10,254 ha).

Pre výber výsledného riešenia bude určujúce stanovisko Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov, referátu pôdohospodárstva.

Nulový variant:

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia obce Sokoľany v rozsahu jeho zastavanej a nezastavanej časti – katastrálneho územia Sokoľany. Z hľadiska životného prostredia boli identifikované environmentálne problémy, ktoré je potrebné riešiť (viď. popis v kapitole č. C.I. – 1.1.33. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov). Zároveň boli identifikované ďalšie disproporcie a nové podnety pre sociálny a hospodársky rozvoj obce. Keďže obec nemá platnú územnoplánovaciu dokumentáciu, samospráva obce chýbajú komplexne stanovené zásady pre reguláciu jej územného rozvoja. Z týchto dôvodov obec Sokoľany pristúpila k obstaraniu ÚPN-O /napriek tomu, že nemá viac ako 2000 obyvateľov a v zmysle zákona nie je povinná obstaráť územný plán obce/.

C.VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Základné zdroje údajov o súčasnom stave životného prostredia:

- Prieskumy a rozbor pre ÚPN-O obce Sokoľany (aktualizácia ťažiskových údajov, vrátane východiskových podkladov použitých pre ich vypracovanie)
- Zadanie pre návrh riešenia ÚPN-O obce Sokoľany
- ÚPN VÚC Košického kraja a jeho aktuálne zmeny a doplnky
- R-ÚSES okresu Košice-okolie

Na základe týchto podkladov boli formulované údaje o vstupoch a výstupoch na územie, v rozsahu návrhu riešenia ÚPN-O obce Sokoľany, súvisiacich charakteristík a hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní Správy o hodnotení

Vo vzťahu k stupňu posudzovanej ÚPD (Návrh riešenia ako etapa ÚPD na úrovni územného plánu obce) a mierke riešenia (1:5000) sa v procese spracovania Správy o hodnotení tohto územného plánu vyskytuje veľa neurčitostí, najmä z dôvodu **nedostatku vstupných informácií** súvisiacich s budúcimi - očakávanými vplyvmi na životné prostredie, ktoré môžu nastať pri realizácii rozvojových zámerov na navrhovaných funkčných plochách a pri umiestňovaní konkrétnych činností a stavieb v území.

Neurčitosť pri posudzovaní územnoplánovacej dokumentácie vyplýva aj z faktu, že Správa o posúdení vplyvov na životné prostredie sa spracúva pred ukončením procesu prerokovania koncepcie územného rozvoja navrhovanej v Návrhu riešenia. Teda v štádiu, keď ešte nie sú známe stanoviská kompetentných orgánov štátnej správy a ďalších zainteresovaných organizácií a inštitúcií, a ani postoj verejnosti, k navrhutej koncepcii riešenia.

Vo väčšine aspektov hodnotenia vplyvov na životné prostredie **nie je možné v Správe jednoznačne vyhodnotiť konkrétny dopad** navrhovanej koncepcie na životné prostredie. V tomto zmysle je táto Správa východiskovým podkladom pre vypracovanie dokumentov pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie konkrétnych činností, stavieb a rozvojových zámerov, ktoré podliehajú v zmysle zákona č. 24/2005 Z.z. posúdeniu.

C.VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Hlavným cieľom obstarania ÚPN-O je v súlade s §11 stavebného zákona stanoviť:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v nadväznosti na okolité územie,
- prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch,
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability a tvorby krajiny, vrátane plôch zelene,
- zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, kultúrnohistorických hodnôt a významných krajinných prvkov,
- hranice medzi súvisle zastavaným územím obce alebo územím určeným na zastavanie a ostatným územím obce
- zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia,
- plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie asanácie a pre chránené časti krajiny.

Posudzovaný dokument – Návrh riešenia ÚPN-O Sokoľany tieto ciele naplňa. Predmetom riešenia posudzovaného dokumentu sú teda aj tie aspekty, ktoré sa procesom posudzovania strategických dokumentov podľa zákona 24/2006 Z.z. sledujú, t.j. predchádzať, eliminovať a minimalizovať negatívne vplyvy navrhovanej koncepcie územného rozvoja obce na životné prostredie.

Keďže cieľom spracovania Návrhu riešenia ÚPN-O Sokoľany je navrhnuť funkčné využívanie a priestorové usporiadanie územia a nie sú ešte v tomto štádiu známe konkrétne urbanistické, architektonické a najmä technologicko-prevádzkové údaje o budúcich investíciách umiestňovaných na navrhovaných funkčných plochách, je posúdenie vplyvov navrhovanej koncepcie Návrh riešenia ÚPN-O Sokoľany podmienené, s množstvom neurčitostí. Preto až v ďalších etapách posudzovania vplyvov na životné prostredie, pri realizácii navrhovanej koncepcie rozvoja, bude možné navrhovať adekvátne opatrenia na riešenie konkrétnych vplyvov, ktoré s realizáciou koncepčných zámerov súvisia.

C.IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní Správy o hodnotení podieľali

Koordinácia prác:

Ing. arch. Jozef Macko, Topoľovka 207, 067 45 Topoľovka, odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD – registračné číslo 328, zabezpečujúca obstarávanie ÚPN-O Sokoľany

Spolupráca: Ing. arch. Dušan Burák, spracovateľ ÚPN-O Sokoľany

C.X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie Správy o hodnotení

- Prieskumy a rozbor pre ÚPN-O obce Sokoľany (aktualizácia ťažiskových údajov, vrátane východiskových podkladov použitých pre ich vypracovanie)

- Zadanie pre Návrh riešenia ÚPN-O obce Sokoľany
- Program zlepšenia kvality v oblasti riadenia kvality ovzdušia – územie mesta Košice a územie obcí Bočiar, Haniska, Sokoľany a Veľká Ida
- R ÚSES okresu Košice-okolie

C.XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov

(podpisom, pečiatkou oprávneného zástupcu navrhovateľa)

Sokoľany, dňa 25.11.2019

.....
František BEREGSZÁSZI
starosta obce Sokoľany